

STRATEGII DE DEZVOLTARE A BULEVARDELOR

msr. Otilia RUDIC
msr. Alexandra DUMITRAȘCU

Universitatea Tehnică a Moldovei

ABSTRACT

The boulevards constitute modern urban public spaces, contributing to increasing the degree of representativeness of the city. They also gather nuclei of public facilities set in landscape design, which in addition to the function of representation (providing a specific place), they constitute spaces of social interaction that develop multiple activities: rallies, outdoor shows, fairs with specific specifics. The boulevards have undergone numerous changes over time. These changes took place depending on the urban and architectural aspect of the city, the needs and comfort of the city, the history and the economic and social aspect. With the advent of boulevards, an effective hierarchy of the Traffic Network is formed, in relation to the traffic capacity, the geometric characteristics of the arteries (length, width) and their different functional destination. The main role is occupied by the new boulevards that become the major network.

Bulevardele din orașele mari sunt bine cunoscute, de cele mai multe ori, datorita istoriei lor, etapelor de dezvoltare, metodelor de dezvoltare, dar și de funcțiile și importanța lor pentru spațiul urban. Toate acestea ne aduc convingerea că bulevardele din orașele mari au fost construite și dezvoltate de-a lungul timpului, conform strategiilor de dezvoltare urbană bine gândite din punct de vedere urbanistic, arhitectural, tehnic, economic și social.

Conceptul de strategie de dezvoltare a bulevardelor din orașele mari are în vedere concentrarea eforturilor, resurselor financiare și resurselor umane în vederea dezvoltării bulevardelor în fiecare oraș. Este extrem de important de elaborat o strategie bine gândită privind dezvoltarea bulevardelor, întrucât acestea sunt de multe ori axele principale ale orașelor, cartea de vizita sau artera în jurul căreia sau dezvoltat orașele.

Fiecare bulevard are un șir de caracteristici specifice (trecute, prezente și prognozate pentru viitor în funcție de tendințele existente la nivel politic, economic, social), care îl definesc și care îl diferențiază regional și național.

Paralel cu acest aspect trebuie de ținut cont și de faptul că perioada contemporană, modernă este, la nivelul fiecărei țări, una foarte dinamică, plină de convulsii generate de efortul de schimbare a societății în ansamblu, fiind momentul

în care se schimbă și se prefigurează un nou model de viață în toate dimensiunile ei: individ, familie, comunitate, administrație publică, antreprenoriat, mediu privat, relații politice interne și externe, energie, mediu, tehnologie etc.

Dezvoltarea străzilor și a marilor bulevarde are ca *scop principal* “crearea unor artere moderne, construite după cele mai înalte standarde” urmând strategiile de dezvoltare precum:

- *Folosirea materialelor de construcție durabile, rezistente, ecologice, estetice;*
- *Reabilitarea pavajelor pietonale existente cât și mărirea suprafețelor spațiilor verzi;*
- *Amenajarea pistelor pentru bicicliști și asigurarea circulației persoanelor cu dizabilități cu prioritate pe arterele intens circulate;*
- *Îmbunătățirea sistemului de iluminat stradal;*
- *Rezolvarea problemei parcărilor neregulate;*
- *Îmbunătățirea aspectului architectural stradal;*
- *Accentuarea importanței mobilității urbane și motivarea participării populației în procesul de dezvoltare strategic durabil.*

Pe bulevarde, care sunt de obicei intens circulate, este foarte importantă asigurarea deplasării tuturor participanților la traficul rutier. Astfel, ca să se respecte drepturile fundamentale ale fiecărui cetățean, cât și respectarea regulilor de circulație, care sunt extrem de importante la asigurarea siguranței circulației rutiere urbane. Trebuie număidecât de prevăzut trasarea pistelor special amenajate pentru bicicliști, cu instalarea semnelor de circulație rutieră și respectarea lor. Deasemenea nu trebuie de uitat de participanții la trafic, care utilizează cărucioarele pentru invalizi, de prevăzut treceri special amenajate pentru ei la nivelul părții carosabile.

Iluminarea stradală are un rol deosebit de mare în amenajarea bulevardelor. Aceasta duce la sporirea gradului de siguranță stradală, conferă bulevardelor un aspect estetic foarte placut, în special dacă se utilizează lumini multicolore economice de ultima generație.

Problema a parcărilor neregulate este o povară pentru multe orașe ale lumii. Acestea influențează negativ asupra circulației și siguranței rutiere, deplasării pietonilor cât și diminuează efectele funcției bulevardelor de descongestionare a traficului rutier. Cât de mare ar fi capacitatea de circulație a unui boulevard, parcărilor neregulate mereu minimizează efectele și avantajele acestuia. Această problemă se poate rezolva doar prin măsuri administrative concrete, reale și prin amenajarea spațiilor speciale de parcare, fie cu perceperea taxei sau gratuite.

Aspectul architectural stradal impune respectarea unor reguli în procesul de construcție sau reconstrucție a clădirilor de pe bulevarde. Fațadele clădirilor trebuie să fie finisate astfel încât să respecte stilul architectural și coloristic și să fie respectat regimul de înălțime a construcțiilor.

Mobilitatea urbană prezintă relația dintre planificarea urbană, comunitate, administrație și investitori, într-un oraș, în care traficul și circulația sunt reprezentate ca două dintre cele mai importante caracteristici. Din perspectiva urbanistică, mobilitatea poate fi abordată ca o funcțiune urbană principală, având

un rol și un impact considerabil asupra mediului înconjurător, și a calității vieții. De asemenea, este un subsistem al unui mare sistem urban, întreținând relații cu alte subsisteme. Orașul este un motor de dezvoltare, un loc de desfășurare al manifestațiilor diverse și al relațiilor dintre oameni. De foarte multe ori, axele importante de circulație, cum sunt bulevardele, conduc la segregare, iar ideea unei comunități omogene dezvoltate, ca niște sateliți în jurul unor puncte de interes, se pierde.

În ceea ce privește Chișinăul, capitala țării noastre, se constată o serie de disfuncții, care își vor găsi soluțiile în propunerile înaintate de specialiști în domeniul urbanismului, arhitecturii, sociologiei, economiei etc., ținându-se cont de faptul că există reguli și normative a Transportului Urban, care cuprinde principii și reguli orientative pentru o bună gestionare a planurilor, care au în vedere mobilitatea urbană. Este aproape utopic să discutăm refacerea întregului țesut urban, întrucât există o istorie bogată în urmă, dar putem identifica strategii și proiecte speciale referitor circulației și traficului din Chișinău, acordând din ce în ce mai multă atenție pietonilor și transportului nemotorizat.

Mobilitatea urbană are ca prim scop îmbunătățirea calității vieții prin scurtarea distanțelor parcurse până la destinație a conducătorilor de autovehicule și a pietonilor. Conform unor studii și sondaje, majoritatea accidentelor din orașe au ca principale cauze viteza excesivă, neacordarea priorității și modul iresponsabil de traversare a pietonilor. De asemenea, în rândul populației s-a constatat o cerere, din ce în ce mai crescută, pentru îmbunătățirea spațiilor verzi, piețelor urbane și limitarea vitezei autovehiculelor în zonele centrale.

În primul rând trebuie plasată pe prim plan asigurarea participării populației în luarea tuturor deciziilor, ca principal factor de decizie, întrucât orice decizie și intervenție urbană trebuie să respecte solicitările populației, deoarece orașul trebuie tratat ca un spațiu comun și public. Astfel se pot responsabiliza cetățenii și își vor aduce aportul la o dezvoltare coerentă a orașului, pentru că asemenea modificări nu sunt efectuate doar pentru investitori, ci sunt primordial pentru comunitate.

Mobilitatea într-un oraș ca Chișinău, face parte din logistica de piață, reglează mecanismul de cerere – ofertă, înglobând traficul – prin fluxuri, circulația – prin infrastructură, și transportul – prin modurile de deplasare. Trebuie studiate dimensiunile dintre mediile spațiale, ecologice, sociale, economice și astfel conturate acțiuni pe termen scurt, o viziune strategică pe termen lung, o abordare prospectivă și concepte adecvate. Rezolvarea și îmbunătățirea unor aspecte se poate efectua numai printr-o gândire strategică, globală, care să cuprindă întregul oraș, corelând și raportând întotdeauna în mod coerent intervențiile din teritoriu. Acestea sunt doar câteva dintre strategiile de dezvoltare a bulevardelor, procesul amplu fiind mult mai complex din punct de vedere a obiectivelor propuse.

Ceea ce ține de bulevardele din orașul Chișinău, cât și din celelalte orașe mari și mijlocii din Republica Moldova, este foarte important ca autoritățile centrale și locale să ducă un control mult mai strict și mai riguros în ceea ce privește vânzarea-cumpărarea și utilizarea terenurilor sau construcțiilor adiacente bulevardelor.

Pentru a facilita circulația rutieră pe bulevardele supraaglomerate din or.

Chișinău, se propune întreprinderea unor măsuri tehnice concrete, reale și necesare. Întâi de toate, trebuie rezolvată problema parcărilor neregulate pe bulevardele orașului, care influențează negativ în procesul de fluidizare a circulației rutiere, dar și constituie de multe ori subiectul principal al multor accidente rutiere. Se poate de recurs la preluarea experienței altor orașe, unde mașinile parcate neregular au fost ridicate forțat și evacuate, iar proprietarii amendați drastic. Schimbarea cadrului legal în așa fel încât toți proprietarii de centre comerciale, și alte afaceri să asigure numărul minim de locuri de parcare corespunzător normativelor în vigoare. Totodată, prin intermediul parteneriatului public privat, trebuie atrase investiții în scopul amenajării parcărilor publice, fie cu aplicarea taxei de parcare sau gratuit. O altă soluție a rezolvării problemei parcărilor ar fi construirea unor parcări multietajate la fiecare intrare în oraș, unde toți vizitatorii orașului ar urma să parcheze autovehicolul personal și să continue călătoria cu transportul public. La nivel tehnic se propune dezvoltarea bulevardului Ștefan cel Mare și Sfânt, cu extinderea lui în direcția sectorului Botanica al capitalei, astfel încât să se facă legătura directă și mai scurtă a sectorului centru cu Botanica.

Aceasta s-ar putea efectua prin metoda străpungerii clădirii hotelului "Chișinău" și traversarea teritoriului parcului Valea Trandafirilor prin intermediul unui viaduct, care ar urma să facă legătura directă cu bulevardul Decebal în zona străzii Trandafirilor din sectorul Botanica. Această operație urbană ar avea menirea să disperseze fluxul de transport în direcția sectorului Botanica și să disconggestioneze circulația rutieră în zona gării feroviare.

Deasemenea este necesară prelungirea bulevardului Dimitrie Cantemir până la Bariera Sculeni. Acest boulevard are un potențial foarte mare și ar aduce un mare plus circulației urbane din Chișinău. Prin metoda lărgirii străzii pe ambele fronturi, municipalitatea ar trebui să recurgă la exproprierea, să investească importante resurse financiare în cumpărarea construcțiilor și terenurilor adiacente străzii Alexandru cel Bun, care ulterior să fie demolate și să permită lărgirea străzii, astfel încât pe viitor să avem patru benzi de circulație în același sens în direcția sectorului Buiucani al capitalei.

bd. Ștefan cel Mare și Sfânt

În aceeași ordine de idei ar fi binevenită și construcția unei intersecții denivelate la intersecția bulevardului Dimitrie Cantemir cu strada Ismail, ce ar da posibilitatea anulării activității semafoarelor în această intersecție și ar fluidiza la maxim circulația rutieră atât în direcția Autogării de Nord cât și în direcția sectorului Buiucani. Această operație urbană ar contribui foarte mult și la facilitarea circulației rutiere pe bulevardul Stefan cel Mare și Sfânt, aici s-ar putea reglementa doar circulația transportului public de călători și efectuarea deplasărilor private doar în scop administrativ sau de afaceri.

Ascensiunea apariției multor clădiri noi în sectorul Ciocana al capitalei, impune dezvoltarea bulevardului Mircea cel Batrân din acestor sector, și anume extinderea acestuia.

Având în vedere faptul că în ultimii ani continuă dezvoltarea teritoriului și construcția clădirilor înalte chiar și după stația terminus a rețelei de troleibuse, se propune extinderea acestui boulevard până la centrul comercial Megapolis Mall, întrucât aceasta este tendința de dezvoltare și în acest mod v-a fi creat un confort mai sporit pentru toți locuitorii sectorului dat, dar și v-a contribui la

bulevardul Mircea cel Batrân

urbanizarea și dezvoltarea teritoriului, v-a continua rețeaua de transport în direcția dată, v-a fi îmbunătățită amenajarea teritoriului și asigurată o perspectivă clară de dezvoltare.

În linii generale, toate bulevardele din capitală necesită lucrări de renovare și reamenajare. Se necesită efectuarea lucrărilor de înnoire a stratului rutier, a rețelei de canalizare pluvială, reparația capitală a trotuarelor și înlocuirea bordurilor de beton cu cele din granit care sunt mult mai rezistente la acțiunea factorilor climaterici. La fel trebuie de muncit în direcția respectării cadrului legal în ceea ce ține de finisarea fatadelor, ca să se asigure o omogenitate a desfășuratelor și respectarea stilului architectural. Înverzirea și iluminarea sporită a bulevardelor v-a duce necondiționat la îmbunătățirea imaginii arhitecturale a orașului, la sporirea calității serviciilor de transport și la prosperitatea comunității în ansamblu.

Avantajele bulevardelor.

Bulevardele – ca importante artere de circulație în oraș, sunt de fiecare dată indispensabile rețelei de strazi urbane. În rețeaua de străzi a orașului, bulevardul cu funcție de transport este necesar de trasat și construit acolo unde de obicei este un flux mare de transport. Un boulevard cu funcție comercială sau de odihnă, este foarte necesar de obicei acolo unde este un flux mare de pietoni.

Rolul primordial al bulevardelor în oraș este de a prelua fluxul de transport de pe alte artere, și a fluidiza traficul urban. Deci, din cele expuse putem enumera avantajele bulevardelor:

- *Capacitate de transport înaltă*
- *Contribuie la discongestionarea traficului în zonele aglomerate*
- *Ajută la fluidizarea circulației rutiere*
- *Contribuie la dezvoltarea urbană*
- *Este un important ax rutier în mediul urban*
- *Servește ca zonă de odihnă și comercială*
- *Are aport economic prin concentrarea brand-urilor renumite*
- *Atrage atenția și interesul vizitatorilor și turiștilor*
- *Dă posibilitatea desfășurării diferitor manifestații și evenimente culturale.*

Pentru orașul Chișinău, bulevardele de asemenea au un rol foarte important, și pot aduce **avantaje** reale. Spre exemplu, prelungirea bulevardului Stefan cel Mare și Sfânt prin străpungerea parcului Valea Trandafirilor, v-a crea legătura directă a sectorului Centru cu sectorul Botanica, fapt ce ar duce la discongestionarea și fluidizarea traficului rutier pe bulevardul Negruzzi și bulevardul Dimitrie Cantemir, în zona Gării Feroviare.

Dezvoltarea bulevardului Dimitrie Cantemir, în direcția sectorului Buiucani, cu preluarea și lărgirea străzii Alexandru cel Bun, v-a facilita circulația rutieră în intersecția cu strada Ismail cât și în perimetrul străzilor Tighina și bulevardul Gavril Bănulescu Bodoni. Deasemenea, această operație urbană v-a contribui și la fluidizarea circulației rutiere pe bulevardul Stefan cel Mare și Sfânt, deoarece v-a exista un traseu de alternativă în direcția sectorului Buiucani.

Dezvoltarea bulevardului Mircea cel Bătrîn până la Megapolis Mall v-a contribui mult la dezvoltarea zonei de după stația terminus a rețelei de troleibuse, ar duce indirect la apariția construcțiilor noi, activități comerciale noi, deasemenea poate servi ca loc de odihnă pentru mai mulți locuitori. Prin extinderea acestui bulevard și funcțiilor lui, sectorul Ciocana al capitalei ar putea avea în viitor un important ax rutier, pe care să-și petreacă timpul diferite categorii de locuitori, totodată acesta v-a putea concura cu alte mari bulevarde din Chișinău.

Concluzie:

Având ca exemplu experiența internațională, este necesar de elaborat strategia de dezvoltare a bulevardelor din Republica Moldova, ce ne v-a da posibilitatea dezvoltării bulevardelor și valorificării potențialului lor. Avantajele bulevardelor ne conving că pentru orașele mari din Republica Moldova, sunt indispensabile, ele vor contribui mult la dezvoltarea urbană durabilă, la îmbunătățirea aspectului orașelor, la fluidizarea traficului rutier etc.. Conform studiului de caz, într-adevar se ajunge la concluzia că dezvoltarea bulevardelor va aduce doar beneficii, care vor fi în folosul comunității.

BIBLIOGRAFIE

1. Ghid practic privind intervențiile asupra bulevardelor.
2. Law-moldova.com
3. Old.mdrc.gov.md
4. Bulevardele bucurestene, Nicolae Lascu, 2005